

Antaget i Eckerö kommunfullmäktige 16.03.2023 § 13

Instruktion för Äldrerådet i Eckerö kommun

§ 1 Syfte

Äldrerådet, i enlighet med Äldrelag (2020:9) för Åland, i Eckerö kommun är ett samarbets- och rådgivningsorgan för de organisationer och instanser som har verksamhet för de äldre. Äldrerådet har i syfte att stärka den äldre befolkningens demokratiska inflytande i politiskt beslutsfattande som påverkar den äldre befolkningens levnadsbetingelser. Bestämmelse om tillsättande av äldrerådet stipuleras i 31a § i kommunallag (1997:73) för landskapet Åland. Ett äldreråd kan utses gemensamt för flera kommuner. De närmare bestämmelserna om äldrerådet och dess uppgifter ingår i Äldrelag (2020:9) för Åland. På äldrerådets verksamhet i övrigt tillämpas kommunallagens allmänna bestämmelser om de förtroendevalda och de kommunala organen i tillämpliga delar.

Medlemmarna i äldrerådet ska representera den äldre befolkningen i kommunen. Det innebär att medlemmarna ska utses så att äldre personer som tar del av olika serviceformer ska representeras så brett som möjligt. För att säkerställa att även de äldre som har funktionsnedsättningar som hindrar dem från att delta i äldrerådet är representerade kan även en eller flera anhöriga till äldre ingå i äldrerådet. Som huvudregel ska dock gälla att äldrerådet ska bestå av representanter som tillhör den äldre befolkningen. Om en anhörig väljs in som medlem i äldrerådet ska denna vara kommunmedlem.

Äldrerådet är ett rådgivande organ som i första hand ska delta i beredningen av planer som stödjer den äldre befolkningen (7 §) och ge utlåtande om dessa planers genomförande i samband med att de utvärderas (8 §). Äldrerådet ska också ges möjlighet att delta i beredningen av ärenden som har betydelse för tjänster och service till den äldre befolkningen men också ärenden som indirekt påverkar äldres välfärd, såsom hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjlighet att klara sig själv. Ärenden som exempelvis avses är planer som antas med stöd av plan- och bygglagen eller andra beslut som berör den fysiska miljön som borde vara tillgänglig för alla kommuninvånare. Det kan också gälla främjandet av kommunmedlemmarnas fritidsverksamhet eller liknande.

Kommunen ska tillhandahålla äldrerådet det som behövs för dess verksamhet. Det innebär bland annat att kommunen ska se till att äldrerådet har tillgång till ett mötesrum, en sekreterare samt de tekniska hjälpmedel som Äldrerådet behöver för att fullfölja det uppdrag som ges i lagen.

Det finns inga närmare bestämmelser om val av äldreråd och dess sammansättning i lag, utan kommunen bestämmer utifrån de lokala förhållandena. Då äldrerådets sammansättning bestäms är det lämpligt att beakta hur de organisationer för äldre som har verksamhet i kommunen representeras. Kommunstyrelsen kan anta en instruktion för äldrerådet som anger äldrerådets uppgifter, antalet ledamöter, vem ledamöterna representerar, rådets mandattid om den ska avvika från kommunstyrelsens, hur sammanträdena sammankallas, hur ordförande och vice ordförande väljs, hur sekreteraruppgifterna sköts, hur verksamhetsplanen görs upp och hur verksamhetsberättelsen ges.

2 § Sammansättning

Äldrerådet tillsätts av kommunstyrelsen och kan ha upp till fem (5) medlemmar genom förslag från kommunstyrelsen och pensionärsföreningen i Eckerö. Kommunstyrelsen utser samtliga medlemmar utifrån de intresseanmälningar som inkommit inom utsatt tid. Äldrerådet har en första och andra ersättare. Kommunstyrelsen utser äldrerådets ordförande, vice ordförande samt sekreterare. Äldrerådets ledamöter utses för samma tidsperiod som ledamöterna i kommunstyrelsen är valda. Sammansättningen ska i övrigt följa jämställdhetslagen som stadgar att könsfördelningen i kommunala organ, utom fullmäktige, ska vara inom intervallet 40-60 %. Ledamöterna i äldrerådet ska avvisera äldreårds sekreterare om det finns förhinder att delta under sammanträde. Vid förhinder att delta under sammanträde ska ersättare kallas i den ordning som kommunstyrelsens fastslagit.

3 § Uppgifter

Äldrerådets uppgifter är att:

- Utveckla samarbetet mellan kommunen och de organisationer som verkar för de äldre.
- Främja pensionärens aktiva deltagande i samhället, såsom utbildning, arbete, social service, hälsovård, kommunikation och deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter.
- Bevaka de äldres behov, rättigheter och förmåner, ta initiativ, göra framställningar samt ge rekommendationer som kan förbättra de äldres situation i kommunen.
- Vara remissinstans för de beslutande organ i kommunen och övriga organ i frågor som berör de äldre.
- Ge utlåtanden i frågor som har betydelse för den äldre befolkningen, såsom välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara sig själv.
- Handha övriga uppgifter som hänförs till äldrerådet.
- Delge äldrerådets mötesprotokoll till kommunstyrelsen.

Äldrerådets sammanträden och riktlinjer:

- Äldrerådet sammanträder på kallelse vid behov.
- Äldrerådets medlemmar föreslår ärenden, ärenden kan även inkomma från andra instanser där äldrerådets ställningstagande efterfrågas.
- Sekreteraren bereder ärenden aktuella ärenden för äldrerådet.
- Ordföranden sänder ut möteskallelsen och till påseende på kommunens elektroniska anslagstavla.
- Ordföranden agerar föredragande.
- Sekreteraren agerar protokollförare.
- Äldrerådet beslutar om deras synpunkter angående aktuella ärenden.
- Protokolljusteringen sker elektroniskt senast vid det datum som äldrerådet beslutar. Protokollet ska även justeras skriftligt. Den skriftliga justeringen ska ske senast vid följande möte.
- Efter den elektroniska justeringen framför sekreteraren det justerade protokollet till påseende på kommunkansliet samt på kommunens hemsida.

Exempel på ärenden som tas upp till behandling av äldrerådet:

- Ställningstaganden till uppdatering av informationsblad och kriterier som berör äldreomsorgen kommunalt samt Åland generellt.
- Information som berör äldreomsorgen kommunalt samt Åland generellt.
- Ärenden som remitterats till äldrerådet för utlåtande.
- Förslag/önskemål som berör kommunens samt den äldre befolkning generellt.

4 § Sammanträden

Äldrerådet sammanträder på kallelse av ordföranden. Sammanträden bör hållas under kommunkansliets öppettider. För övrigt gäller i tillämpliga delar kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga.

5 § Övrigt

Vid erläggandet av sammanträdesarvoden och andra ersättningar följs kommunens arvodesstadga.

Äldrerådet har ingen beslutanderätt i kommunala bestämmelser utan fungerar som ett organ som tillför råd, förslag och synpunkter i de ärenden som gäller den äldre befolkningen i kommunen och Åland generellt.